Methotrexaat

azdelta

Beste patiënt,

Jammergenoeg werd bij jou een buitenbaarmoederlijke zwangerschap vastgesteld. Om een chirurgische interventie te vermijden, zal je Methotrexaat toegediend krijgen. In deze brochure leggen we jou uit hoe dit in zijn werk gaat.

Neem zeker contact met ons op als je nog vragen hebt na het lezen van de brochure.

De artsen en medewerkers van de dienst gynaecologie

1 Behandeling

Een zwangerschap buiten de baarmoeder noemen we een buitenbaarmoederlijke zwangerschap of een zwangerschap met onbekende locatie. Uit een buitenbaarmoederlijke zwangerschap kan geen kindje geboren worden en de zwangerschap kan zelfs gevaarlijk zijn. Omdat het zwangerschapshormoon wel in jouw bloed zit en niet voldoende daalt, krijg je een behandeling met Methotrexaat (MTX).

MTX is een cytostaticum dat we via een inspuiting toedienen. Het zorgt ervoor dat snelgroeiend zwangerschapsweefsel zoals de placenta afgebroken wordt. Op die manier ruimt het lichaam het weefsel zelf op. Een behandeling met MTX is minder ingrijpend dan een operatie. MTX heeft geen invloed op de vruchtbaarheid of eventuele volgende zwangerschappen die ontstaan 3 maanden na de toediening.

2 Toediening

De toediening van MTX gebeurt via een eenmalige inspuiting in de bilspier. Deze inspuiting wordt gegeven door een verpleegkundige in het ziekenhuis. Het is mogelijk dat één inspuiting niet voldoende effectief is. 15% van de patiënten hebben meer dan één dosis nodig.

3 Resultaten

In de meeste gevallen is de toediening van MTX voldoende om de buitenbaarmoederlijke zwangerschap af te breken. Slechts 10% van de patiënten heeft een chirurgische interventie nodig: 7% omwille van een ruptuur van de eileider en 3% omdat er geen of onvoldoende respons is na 2 dosissen MTX.

4 Bijwerkingen

Mogelijke bijwerkingen:
- een geïrriteerde mond (aften)
- geïrriteerde ogen (tranen, roodheid)
- huiduitslag
- maag- en/of darmklachten

Deze klachten kan je voorkomen of verlichten door de eerste week na de toediening extra aandacht te hebben voor een goede mondhygiëne, blootstelling aan direct zonlicht te vermijden, voldoende vocht in te nemen en alcoholische dranken te vermijden. Eventuele klachten duren gemiddeld een week.

5 Buikpijn

Door de behandeling is buikpijn mogelijk. Dit begint vaak 6 tot 7 dagen na de start van de behandeling doordat de eileider, waar de buitenbaarmoederlijke zwangerschap zit, opzwelt. De buikpijn gaat meestal binnen een paar dagen over.

Als pijnstiller kan je paracetamol (bijvoorbeeld Dafalgan, Perdolan ...) nemen. Gebruik geen andere pijnstillers.

Heb je hevige onderbuikpijn of bloedverlies, neem dan contact op met de dienst gynaecologie (051/23 63 96) of de dienst spoedgevallen (051/23 77 03). Bel ons ook als je bijwerkingen hebt die je niet vertrouwt.

6 Leefregels

Bij de behandeling met MTX horen een paar leefregels:

- Drink minstens **1,5 liter water of thee** per dag. Dit is nodig zodat je goed plast en de MTX snel uit jouw lichaam verdwijnt.
- Tijdens een periode van 7 dagen blijven minimale resten van dit product in jouw lichaam aanwezig en bijgevolg ook in de urine en stoelgang. Bij het **toiletbezoek** moet je daarom altijd twee keer doorspoelen met gesloten bril. Was vervolgens grondig jouw handen. Heb je twee toiletten, gebruik dan altijd hetzelfde en laat jouw gezinsleden een ander toilet gebruiken. Heb je slechts één toilet, spoel dan altijd tweemaal door met gesloten deksel.
- Je mag jouw geliefden (partner, kinderen, e.a.) aanraken tijdens jouw behandeling, je bent niet besmettelijk.
- Na de inspuiting **onthoud je je zeven dagen van seksueel contact** om bloeding van de buitenbaarmoederlijke zwangerschap te vermijden.
- Ga **niet intensief sporten** en **vermijd directe zon** gedurende zeven dagen vanaf de inspuiting.
- Gebruik enkel **paracetamol als pijnstiller**. Een aantal geneesmiddelen gaan in interactie met Methotrexaat en moet je daarom de eerste week na de toediening vermijden:
  - Aspirine
  - Niet-steroïde ontstekingsremmende pijnstillers (bijvoorbeeld Ibuprofen, Voltaren, Brufen)
  - Antibiotica
  - Protonpompinhibitoren (bijvoorbeeld Omeprazole, Nexiam, Pantomed)

Kom wekelijks langs voor een bloedname zodat we het zwangerschapshormoon kunnen opvolgen. Gemiddeld duurt het 5 weken tot de waarde volledig negatief is.

Word niet zwanger binnen 3 maanden na de behandeling. MTX is een cytostaticum en kan nog in de eicellen zitten. Dat kan tijdens een nieuwe zwangerschap de vrucht beschadigen. Gebruik daarom anticonceptie, zoals een condoom of de pil. Na 3 maanden is de MTX uit het lichaam en is een nieuwe zwangerschap geen probleem.

7 Psychologische belasting

De toediening van MTX kan ook psychologisch zwaar zijn voor jou en jouw partner. Iedereen verwerkt zijn emoties op een eigen manier, maar het is belangrijk dat je je niet terugtrekt om dit te verwerken. Blijf communiceren met de personen die dicht bij jou/jullie staan. Aarzel zeker ook niet om professionele hulp in te schakelen als jullie hier nood aan hebben. Achteraan de brochure vind je de contactgegevens van de psychologe van de diensten fertiliteit en gynaecologie.

8 Kostprijs

De Methotrexaat-inspuiting wordt volledig terugbetaald door de mutualiteit. Voor de consultaties en bloedafnames betaal je enkel het remgeld. Als je meer info wenst, kan je terecht bij de dienst facturatie via 051/23 76 66 (8 uur - 12 uur en 13 uur - 17 uur) of via factuur@azdelta.be.

Notities

Contact

AZ DELTA ROESELARE - CAMPUS RUMBEKE

Secretariaat gynaecologie

t 051/23 63 96

Fertiliteitscentrum

t 051/23 63 82

e fertiliteit@azdelta.be

Psycholoog Joke Corneillie

t 051/23 38 80

e joke.corneillie@azdelta.be

AZ DELTA CAMPUS MENEN

Secretariaat gynaecologie

t 056/52 22 44

AZ DELTA CAMPUS TORHOUT

Secretariaat gynaecologie

t 050/23 24 46

SINT-ANDRIESZIEKENHUIS TIELT

Secretariaat gynaecologie

t 051/48 51 70 of 051/42 52 78

AZ Delta Deltalaan 1, 8800 Roeselare **t** 051 23 71 11 **e** info@azdelta.be **w** www.azdelta.be
0520 6458-NL **Deze brochure is laatst aangepast op 26/03/2026**